

Exempel på populärvetenskaplig artikel

Här kommer din intressanta rubrik som gör att läsaren fastnar på kroken

Detta är ingressen, där du på ett lättfattligt sätt skriver en intressant inledning till din text. I ingressen kan du pocka på läsarens nyfikenhet på många olika sätt. Svara t.ex. på: varför har du valt att skriva om just detta? Har du något nytt att berätta – en ny, intressant synvinkel på ett känt tema? Finns det någonting som läsaren kan känna igen? Ta fasta på det! Vilka resultat har ev. forskning, utveckling eller case gett? På vilket sätt kan detta knytas an till vår allas vardag? Är ditt tema aktuellt – varför? Varför är detta tema viktigt att fördjupa sig i? Alla (vettiga) lockbeten är tillåtna.

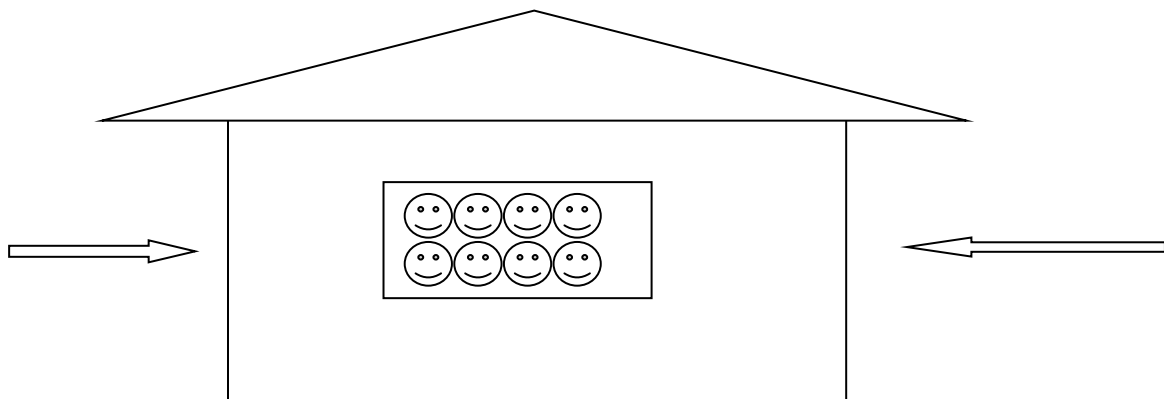
Detta är brödtext, där du inleder artikeln på ett sätt som bildar en logisk helhet med ingressen. Ifall du vill hålla läsaren kvar på kroken ska du gärna föra fram fler intressanta vinklingar som du sedan kan fördjupa dig i längre fram i texten. Kom ihåg att läsaren inte vet allt det du vet – du måste ge basfakta och förklara sammanhanget. Tonen och stilen kan vara ledig, men ändå saklig. Exempel: skriver du "vi här på campus Lönneberga tyckte att Alfreds idé var jättekul, så vi svarvade ihop en projektansökan som vi skickade till ministeriet", kan du vara ganska säker på att läsaren undrar: a) var finns campus Lönneberga, vilken organisation har ett sådant campus? b) vem är Alfred, vad gör han och varför nämns han här? c) kan man "svarva ihop" en ansökan bara för att någon fått en kul idé på en högskola? d) vilket ministerium skickades ansökan till? Dessutom är stilen sannolikt inte rätt för publicering i ett offentligt sammanhang.

Notera också att inledningen inte är den del i texten där du direkt går in på teori, metoder eller andra väldigt detaljerade redogörelser. Då kan du vara ganska säker på att läsaren inte fortsätter längre än så här.

Här kommer din första mellanrubrik (försök skriva ganska korta men intressanta rubriker)

I denna brödtext bygger du vidare på inledningen t.ex. med bakgrund, förklaring, fördjupning, utgångspunkt eller en redogörelse över hur ett behov uppstod. Ifall du beskriver en metod eller t.ex. en arbetsprocess kan det vara intressant för läsaren att du varvar med praktiska case, där din metod får en mer konkret framtoning.

Placera ut tabeller, figurer eller bilder (+ illustrationer eller fotografier) på lämpliga ställen så att de åskådliggör eller stöder din text. Kom ihåg att alla bilder, figurer och tabeller ska hålla god bildkvalitet! Spara därför alltid alla filer i originalformat (t.ex. figurer och tabeller i excel, fotografier i s.k. raw-format). Då behöver man inte rekonstruera eller fiska fram bättre material i layoutskedet (t.ex. ifall din text publiceras online i Novias serie eller i en tidskrift som trycks).

Figur 1 (exempel): Utomhusluftens positiva inverkan på kontorsrättornas humör (källa: forskningscentralen för Stillasittande 2009).

Samma struktur med *mellanrubrik*, *brödtext*, *bilder* och *t.ex. figurer* fortsätter tills du med hjälp av en *vettig och logisk textupbyggnad* gett läsaren det rubriken "lovade".

Notera att denna exempelartikel också är uppbyggd enligt en viss form för att hjälpa läsaren:

- Rubrikhierarkin är graderad: huvudrubriken är stor, mellanrubrikerna mindre och med fet stil för att skilja sig från brödtexten.
- Ingressen är också med fet stil (men kan ibland ha normal brödtext - varierar från fall till fall).
- Denna punktuppställning som du läser just nu är ett sätt att få variation i texten, andra sätt att variera finns i faktarutan nedan (också det ett sätt att få variation).
- Man kan *kursivera* ord som man vill framhäva.

När du skrivit så många stycken och mellanrubriker att ditt ämne behandlats uttömmande, avsluta med en reflektion, slutsats eller kanske ett framtidsscenario. Det är viktigt att du avslutar din text lika elegant som du inledde den. När läsaren upplever att det finns en röd tråd som bildar en logisk tankehelhet, har du knutit du ihop ditt tema i ett fint litet paket. I bästa fall har din läsare blivit intresserad av att veta mer och kanske till och med fått en eller annan aha-upplevelse.

Tips för bättre texter

Komplettera din text med t.ex. en sådan här *faktaruta* eller olika slags *uppräknningar*, *listor* eller *sammanfattningar* då det är motiverat.

Använd fackterminologi då du vet att alla som läser förstår vad du talar om. Om du däremot skriver för en målgrupp som inte kan koda av ditt fikonspråk, sätt in svåra termer, förkortningar, begrepp eller främmande ord i en *ordlista med tydliga förklaringar*.

Om din text publiceras elektroniskt kan du också komplettera med *videosnuttar*, *ljudfiler* eller *hyperlänkar*, till *webbalbum*, *webbplatser* eller *bloggar*.

Ifall du hänvisat till olika källor i din text, ska dessa anges i en förteckning i slutet av texten. I mån av möjlighet kan du berätta i vilka *andra* källor läsaren kan hitta mer information. Då lägger du till en förteckning över litteratur, artiklar och webbplatser, där läsaren kan fördjupa sig i ditt tema. T.ex. såhär:

Källförteckning (här anger du de källor du ev. hänvisat till i din text)

- Eriksson, K. (1987a). Pausen. Stockholm: Almqvist & Wiksell.
- Eriksson, K. (1987b). Vårdandets idé. Stockholm: Almqvist & Wiksell.
- Hansén, S-E. (1997). "Jag är proffs på det här". Om lärares arbete under en tid av förändring. (Rapport nr 16). Vasa: Åbo Akademi, Pedagogiska fakulteten

För dig som vill veta mer om XXXX:

Litteratur (här listar du upp intressanta böcker etc. för den som fick blodad tand):

- Björkqvist, K. & Niemelä, P. (eds.) (1992). Of mice and women: Aspects of female aggression. San Diego: Academic Press.

- Dalton, C., Goater, A.D., Burt, J.P.H. & Smith, H.V. (2004). Analysis of parasites by electro rotation. *Journal of Applied Microbiology*, 96 (1), 24 –32.
- Eriksson, K. (1987a). *Pausen*. Stockholm: Almqvist & Wiksell.
- Eriksson, K. (1987b). *Vårdandets idé*. Stockholm: Almqvist & Wiksell.
- Hansén, S-E. (1997). "Jag är proffs på det här". Om lärares arbete under en tid av förändring. (Rapport nr 16). Vasa: Åbo Akademi, Pedagogiska fakulteten

Nyttiga webbplatser:

(klistra in hyperlänkar om din artikel publiceras elektroniskt - då kan läsaren klicka sig vidare)

- www.novia/kluck.fi

Ibland (beroende på var din text ska publiceras) behövs en kort presentation av dig som författare. Vem är du, vad jobbar du med och t.ex. hur du halkat in på just detta tema? T.ex. så här:

Pelle Populär är lärare vid Yrkehögskolan Novia, där han undervisar i konsten att övertyga. I sin undervisning har Pelle fokuserat på kombinationen att skriva och använda bilder som det ultimata sättet att föra fram relevant information. Dessutom har Pelle ett eget utvecklingsprojekt inom audiovisuell populärvetenskaplig publicering.